

JACKi

JACKi ZPRAVODAJ

3/2021

KULTURA ~ SPORT

www.jackijablinkov.cz

NIKOL TUROŇOVÁ
operní pěvkyně z Hrádku

více na str. 8

Milí spoluobčané,

dnešní duchovní slovo bude spíše informativní. Dne 27.3.2021 začne v naší zemi sčítání obyvatel. Děje se to jednou za 10 let. Získané údaje mohou posloužit k objektivnějšímu rozhodování. Také farář může ze získaných informací čerpat mnoho údajů k využití v pastoraci.

Když se snažím dopátrat, kolik lidí je na území naší farnosti v jednotlivých obcích pokřtěných, kolik z toho je katolíků, kolik evangelíků, nebo jiného vyznání, nikdo mi není schopen odpovědět. Zajímalo by mne, kolik lidí žijících na území farnosti dosud nepřijalo křest. **Sčítání obyvatel** je příležitost k získání alespoň přibližných počtů. Ve sčítacích arších je **příslušnost k církvi** nebo vyznání pouze nepovinný údaj. Prosím, neberte tento **nepovinný údaj za nedůležitý**. Lidé nemusí uvést vůbec nic, ale bylo by škoda, kdybyste tento nepovinný údaj ignorovali.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST JABLUNKOV SE ROZLÉHÁ NA ÚZEMÍ 11 OBCÍ.

OBCE	POČET OBYVATEL K 1.1.2020
Jablunkov	5 524
Návsí	3 950
Hrádek	1 879
Milíkov	1 370
Košářiska	372
Bocanovice	477
Dolní Lomná	922
Písečná	1 009
Písek	1 863
Bukovec	1 402
Hrčava	252
SOUČET	19 020

Foto archiv JACKi

**Kéž nám letošní doba postní,
pomůže snadněji
projít současnými omezeními
v naději na lepší časy.**

Kromě vyplnění příslušnosti k církvi je důležité také vyplnit **druhý nepovinný údaj, který se týká národnosti**. Pokud by člověk uvedl národnost jinou než českou, polskou, slovenskou, maďarskou, , bude zařazen do národnosti jiných. Touto jinou národností je např. slezská, moravská, gorolská, Bylo by škoda, kdyby někdo byl zařazen do jiných národností a tím se staly naše informace nepřesné.

Vážení spoluobčané, jsem si vědom, že mnozí můžete mít na vyplňování nepovinných údajů ve sčítání obyvatel rozdílný názor. Respektuji Váš názor, přesto Vás upřímně prosím, abyste přesně určili svoji náboženskou i národnostní totožnost. Je přirozené, že každý člověk někam patří. Mnohé občany bude sčítání možná obtěžovat, ale přistupte k tomu, jako k jednomu ze skutků postního dobrodiní.

Nezapomeňme, že během 40 denní doby postní se křesťané připravují na největší křesťanské svátky v roce, to jsou Velikonoce. Čím méně se máme možnost scházet v kostelích, tím více se můžeme připravovat ve svých rodinách. Rodiče s dětmi, manželé mezi sebou atd. Modlitba křížové cesty a rozjímání nad utrpením Ježíše Krista je možná i individuálně. Kéž nám letošní doba postní, pomůže snadněji projít současnými omezeními v naději na lepší časy.

P. Alfred Volný, Váš farář

„Hudba, je malbou, na kterou se člověk dívá ušima...“

CZYTELNI - ČÍTÁRNA

Dnes budu vzpomínat na sál v budově Czytelni, která již neexistuje, musela ustoupit rozvoji dopravy směrem na Písek a Bukovec. Tam, kam se dříve vešly pohodlně povozy tažené koňmi, bylo málo místa pro nákladní automobily, autobusy i osobní auta.

Z knihy Antonína Szpyrce Jablunkov se dovídáme, že to dříve byla nízká budova pivovaru, ve které byla v roce 1870 otevřena Lidově – katolická čítárna. V roce 1925, pod vedením hodináře Ježowicze, byl dům přestavěn na okázalou patrovou stavbu. V pravé části fungovala legendární hospoda a v části levé stejně legendární sál.

Hospoda i sál měly společný vstup a bylo nutné nejdříve překonat hospodský odér. Pak si žíznivý člověk mohl dát i v létě výborně vychlazené pivo. Však se mi vybavují vzpomínky, kdy v předjaří byly dolů do pivnice doprovázeny ledové kry z Olše, aby dlouho zajišťovaly správnou teplotu zlatavého moku. A také „Wianki“ patří do vzpomínek k Czytelni. Voda je zde tak akorát hluboká, aby

věneček poslaný hezkou mladou dívčinou, doplul bezpečně k dychtivému mládenci. A to vše za zpěvu lidových písni a při pozdější zábavě, která trvala dlouho do noci i muziky, nejen lidové.

„Když zavřu oči a vstoupím do chodby, udělám pár kroků a otočím se vlevo, jsem ve vzpomínkách v sále Czytelni“.

Sál je to dostatečně velký na to, aby zde mohlo vystoupit Těšínské divadlo z představeními z české i polské scény, aby zde mohl účinkovat komorní orchestr Třineckých železáren. Hrála se zde divadla, která nacvičily děti české i polské školy.

Hudební škola, později pod názvem Lidová škola umění, sídlila v tzv. červené škole. Do sálu v Czytelni měla opravdu velmi blízko. Není proto divu, že ho využívala pro koncerty přátel hudby, pro koncerty žákovské i učitelské. Vystupovali zde studenti Konzervatoře Ostrava a předváděli své umění.

„Proč se o tom sále tak rozepisují? Co na něm bylo tak zvláštního“? Hudebníci, kteří měli příležitost v něm vystoupit si určitě vzpomenou, že to byl sál s nejlepší akustikou široko daleko. Hrát v něm bylo pro účinkující požitek a pro posluchače nezapomenutelný zážitek.

Program v roce 1973; foto archiv ZUŠ

Pokud čekáte na nějakou super vzpomínku na mnou tak opěvovaný sál, zde je. Ředitel hudebky Antonín Ježowicz byl výborný klavírista, výborný hráč na akordeon i varhany. Byl také skvělý pedagog a jako správný učitel si lámal hlavu nad tím, jak by se mohli uplatnit absolventi školy a to i ti, kteří nepokračují ve studiu na konzervatoři. „Založíme v Jablunkově symfonický orchestr“, řekl a hned se pustil do práce. Nejen on, ale i všichni učitelé ve škole. Nejprve bylo třeba sehnat dostatečný počet hráčů na hudební nástroje. Učitelé a žáci školy, ti byli jasní, ale to nestačilo. Bylo třeba sednout na kolo, případně nasadit sedmimílové boty a všechny oběhnout a ústně pozvat na zkoušky. Hodně práce dalo přesvědčit potencionální symfoniky, že jim svěřený part zvládnou, že se vše naučí, že se nemusí bát. Pak bylo nutné sehnat nástroje, např. tympány nemívají lidé běžně v obýváku.

Ottylie Kříbková (Kušová); foto archiv ZUŠ

V roce 1970 se začalo zkoušet a za necelý rok, na jaře v roce 1971 bylo první vystoupení. Vzpomínám si, že dirigoval Antonín Ježowicz, já jsem měl sólo na housle, Ottylie Kříbková (Kusová) zazpívala asi písň od Antonína Dvořáka. Přesný repertoár si nepamatuj a nepodařilo se mi jej dohledat ve školní kronice. Podle fotografií vím, že s námi zpíval i pan Otto Žabka. Se symfoňákem jsme vystupovali i v kulturním domě, ale sál kulturního domu neměl kvalitní akustiku. Symfonický orchestr hrál i při otevření nové školy. To bylo 3. září 1974.

Vážení čtenáři, prohlédněte si historické fotografie a zavzpomínejte na sál s unikátní akustikou, kterou neměl kulturní dům a nemá ani sál PZKO. To prohlašuji na mou duši, protože všude jsem měl možnost hrát.

Leon Ježowicz

Členové symfonického orchestru v roce 1970; foto archiv ZUŠ

Leon Ježowicz a pan učitel Kuchta, za nimi: paní Stiborová Vilma, Libuše Křížková (Stonawská); foto archiv ZUŠ

Leon Ježowicz, Ladislav Cihan, Otto Žabka zpěvák; foto archiv ZUŠ

JAROSLAV SIKORA

Trenér jablunkovského florbalového klubu FBC COYOTES

Jako kluk hrál fotbal za Spartak Jablunkov. S rolí otce přesedlal na florbal. Stál se trenérem a zároveň prezidentem florbalového klubu **FBC Coyotes Jablunkov**. Děti a mládež vede k aktivnímu způsobu života, protože sám se vyhýbá pasivitě. Chce žít spokojeným aktivním životem.

Jablunkovský florbalový klub COYOTES vznikl v roce 2010.

Kdo přišel s nápadem založit klub?

Klub založili dva mladí, tehdy ještě nezletilí kluci, Jakub Legierski a Josef Krnáč, kteří hráli florbal v Horní Suché. Aby nemuseli dojíždět do Suché, rozhodli se, že založí první florbalové družstvo v Jablunkově. Byla to skupinka mladých lidí nejen z Jablunkova a jeho blízkého okolí, ale po čase se také přidali hráči z Čadce a Svrčinovce.

Jak jste se dostal ke florbalu Vy?

Ke florbalu jsem se dostal díky mému synovi Patrikovi, který se do klubu přihlásil. To bylo zhruba po 3 letech, co klub vznikl. Později začala hrát florbal i dcera Lenka. Klub se začal rozrůstat a kluci potřebovali trenéra. Na jejich žádost, abych je trénoval, jsem kývl a tím to vše začalo. V roce 2014 jsem si udělal trenérské zkoušky. Následně jsem byl požádán o pomoc i s vedením klubu. Dopadlo to tak, že do dneška nejen trénuju, ale jsem i prezidentem klubu.

Trénujete a manažerujete současně?

Ano, dá se to tak říct. Trénuju přípravku a muže týmu A. Jako prezident klubu mám na starosti veškeré administrativní práce, jako jsou dotace, sponzoring a další.

Baví Vás více práce s dětmi a mládeží nebo administrativa?

No, jednoznačně to nejde říct. Obě funkce jsou pro mě zajímavé a velmi přínosné. Naučil jsem se spoustu nových věcí. Z hlediska manažerského, je to například zkušenosť s využíváním státních dotací na podporu florbalových klubů, jak efektivně oslovit sponzory, aby vám přispěli na činnost klubu. Z pozice trenéra se také pořád vzdělávám, protože pravidla florbalu se rychle mění. To, co platilo, když jsem začínal, dnes už neplatí a podobně.

Naplňuje Vás to?

Řeknu to takhle. Baví a naplňuje mě to tehdys, když vidím, že to baví děti. Je to znamení, že to, co dělám má smysl a je to zároveň i ta nejlepší a největší odměna. Pro mě je hnacím motorem spokojenost a přátelská atmosféra mezi mými svěřenci.

Přípravka - turnaj v Jablunkově 2018

Jaká je komunikace s rodiči?

(Smích)... Čím menší děti, tím je komunikace lepší a čím větší dítě, tím je komunikace s rodiči horší. Možná je to i dobré, protože ti starší žáci a dorostenci se už musejí postarat tak trochu sami o sebe. Jasně, na závodech jsou za všechny hráče zodpovědní trenéři, ale pokud jde o běžný trénink, učí se samostatnosti. Nelze vést

14-letého chlapce neustále za ruku.

Máte dost specifický název klubu. Odkud se vzal?

Název klubu mají na svědomí zakladatelé Jakub Legierski a Josef Krnáč. Tehdy jako mladí kluci sledovali NHL. Za Arizonský hokejový klub Coyotes tenkrát hrálo hodně českých hráčů, a tak si řekli, že dají tento název i svému klubu.

Akdo je tvůrcem loga?

Úplně první návrh loga vytvořil David Bulawa. Časem se, ale několikrát změnilo. Upravovaly a předělávaly ho firmy, které se tímto zabývají.

Na vašich webových stránkách uvádíte, že sezóna 2013/2014 byla pro klub přelomová. Co se událo?

Tehdy se starší žáci a muži přihlásili do České florbalové unie. Poprvé nastoupili do zápasu pod hlavičkou České florbalové unie, což jim umožňovalo účast na soutěžích v Moravskoslezském kraji.

Kterému družstvu se podle Vás vede nejlépe?

Nejlépe? Myslím si, že elévům a mladším žákům. V řadách mladších žáků je hodně talentů, kteří to můžou dotáhnout hodně daleko. Je tam i spoustu kvalitních trenérů, hlavně mezi rodiči, kteří se k trénování dostali podobným způsobem jako já. Díky svým dětem. Chtěl bych poděkovat trenérům otcům, jejichž děti hrají za náš klub, a to především panu Heclovi, Babáčkovi, Byrtusovi a Turoňovi. Dále samozřejmě Kubovi Legierskému, Josefу Krnáčovi, Jance Kawulokové a Michalovi Bártkovi.

Tři největší úspěchy FBC COYOTES?

Všechna naše družstva tj. přípravka, elévové, mladší, starší žáci a dorost se účastní také florbalových turnajů, například v Brně, Hodoníně, Olomouci a Praze. A právě na turnajích jsme v roce 2019 získali naše největší úspěchy. Na největším mezinárodním florbalovém turnaji v Brně – Brno Hummel Open Game 2019 obsadili naši elévové 1. místo! Dalším úspěchem bylo opět 1. místo, které získal tým přípravky na turnaji Ostrava Cup 2019! Jedním z mezníků našeho mužského týmu byl rok 2014. Tenkrát se muži zúčastnili soutěže s názvem Pohár České pojíšťovny. To naši muži hráli ještě poslední (devátou) ligu, ale v soutěži postoupili až do 16-ti finále, kde se utkali s týmem Frýdku-Místku, který hrál čtvrtou nejvyšší ligu. Nechybělo moc a mohli si zahrát proti extraligovým Vítkovicím.

Trenér Jaroslav Sikora

Je někdo z členů „kojotů“ v reprezentačním týmu ČR ve florbalu?

Přímo za tým ČR od nás nehraje nikdo, ale Dominik Sikora z Lomné se dostal do regionálního výběru starších žáků Moravskoslezského kraje, a s tímto týmem získal zlatou medaili v soutěži.

Clenem klubu se může stát kdokoliv?

Ano. Uvítáme všechny, kteří projeví zájem o florbal. Nehrajeme si na žádná výběrová řízení. Dáváme šanci každému. Rozhodnutí je pak na jednotlivcích, jestli zůstanou. Vítáni jsou u nás také dobrovolníci, kteří by chtěli pomoci s trénováním a organizací okolo klubu.

Ostrava Cup 2019 - 1. místo

Myslíte, že se dá dnes florbalem uživit na profesionální úrovni?

Z toho, co poslouchám a vím, myslím, že ano. Dnes už často jezdí čeští hráči do Švýcarska nebo Finska, kde se hraje profesionálně, a sklízejí skvělé úspěchy. Kdysi to byl větší problém, ale doba se rychle mění a možnosti jsou větší.

Organizujete pro členy klubu víkendová soustředění s českými florbalovými špičkami?

Ještě nic takového neproběhlo, ale měli jsme k tomu nakročeno. Realizaci nám bohužel přerušil „covid“. Pevně věříme, že v budoucnu budeme pořádat právě taková soustředění, která nás všechny obohatí. Moc se na to těšíme.

Čemu se věnujete ve svém volném čase?

Věnuji se především své rodině, zvídět a sportu. Doma máme 2 psy, kteří vyžadují každodenní péče a pozornost. Společně s manželkou je venčíme a chodíme na cvičák. Dcerce pomáhám obstarávat koně, kterého si před 5 lety pořídila. Od malíčka jsem byl obklopen zvířaty, a to mi zůstalo do dnes. Rád trávím čas v přírodě. Nechci zakrnět někde u počítače nebo televize. Pasivitě se vyhýbám velkým obloukem.

Co by bylo pro Vás v životě největší výzvou a zároveň tichým přáním?

(Smích)...Největší výzvou je pro mě život sám. Chtěl bych žít spokojený život a užívat si ho. Ne ho jenom přežívat, ale žít a mít se fajn. To je pro mě nejdůležitější.

Děkujeme za rozhovor, přejeme mnoho osobních a sportovních úspěchů.

D. Cymerys, JACKi

Dorost - turnaj v Čadci 2016

INFO O AKCÍCH DDM JABLUNKOV

Jak se mohu přihlásit?

Přihlásit na tábor je možné **POUZE ONLINE** přes klientský účet, na který se dostanete přes webové stránky DDM Jablunkov v sekci „Tábory“ <https://ddmjablunkov.iddm.cz/prihlaseni>

PLT "TANEČNÍ TÁBOR"

Termín: 5. - 9. 7. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 1700 Kč

PLT "Z FILMU DO FILMU"

Termín: 12. - 16. 7. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 1400 Kč

PLT "TAJUPLNÁ PŘÍRODA"

Termín: 12. - 16. 7. 2021

Místo: KC Mosty u Jablunkova

Cena: 1400 Kč

LT "ART CAMP JASENÍ"

Termín: 12. - 21. 7. 2021

Místo: TS Jasení

Cena: 4300 Kč

PLT "VŠEMI SMYSLY"

Termín: 19. - 23. 7. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 1400 Kč

LT "NEW YORK"

Termín: 21. - 30. 7. 2021

Místo: RS Protivanov

Cena: 5900 Kč

(dopravu na tábor ve výši 30000 Kč
uhradí dětem DDM Jablunkov)

PLT "CESTA Z PRAVĚKU"

Termín: 26. - 30. 7. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 1400 Kč

LT "CESTOVATELÉ"

Termín: 26. - 30. 7. 2021

Místo: TS Jasení

Cena: 2600 Kč

PLT "THE SIMPSONS – PŘÍSNĚ TAJNÉ"

Termín: 2. - 6. 8. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 1400 Kč

LT "ČÍTÁLKŮV TÁBOR"

Termín: 2. - 6. 8. 2021

Místo: KC Mosty u Jablunkova

Cena: 1400 Kč

LT "IN-LINE BRUSLENÍ"

Termín: 9. - 13. 8. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 2300 Kč

PLT "NERF"

Termín: 16. - 20. 8. 2021

Místo: DDM Jablunkov

Cena: 2300 Kč

PLT "ZAŽIJ BLACKOUT"

Termín: 16. - 20. 8. 2021

Místo: TS Jasení

Cena: 2600 Kč

Veškeré bližší informace průběžně zveřejňujeme na:

www.ddm.jablunkov.cz

jablunkovddm

ddmjablunkov1950

NIKOL TUROŇOVÁ

Nadějná operní pěvkyně z Hrádku

K opeře se dostala vlastně trochu náhodou. Její umělecká cesta byla na počátku dlouhá a klikatá. Touha poznávat, zdokonalovat se a rozdávat byla ale silnější. Talentovaná sopranistka, zaměřující se převážně na italskou pěveckou školu, objevila v opeře možnost vyjádření sebe sama. Operu vnímá jako komplexní uměleckou formu, promlouvající k lidem skrze autentické příběhy, které se dějí v kterémkoliv století, každému z nás. Její vysněnou rolí je **Pucciniho Tosca**. V současné době je členkou operního studia v italském Trentinu.

Vybrala jste si dráhu operní pěvkyně. Jak jste se k tomu dostala?

K hudbě jsem měla od malíčka velmi blízko. Děda byl varhaník, mamka je houslistka, tátka klavírista, bratr flétnista. Od malé jsem chodila na klavír k paní Renatě Niedobové do jablunkovské ZUŠ. Do třinecké ZUŠ jsem docházela na populární zpěv. S rodinou jsme hrávali na bohoslužbách. Operou jsem byla však až do svých 19 let nepolíbená. Zlom nastal právě v maturitním ročníku, kdy jsem se rozhodovala, co dál. Věděla jsem, že chci dále rozvíjet své hudební dary. Hudbu jsem milovala, ale rozhodnutí přihlásit se na talentové zkoušky na konzervatoř ve hře na klavír přišlo pozdě a nebyl již čas se připravit. Současně jsem v tomto roce také vlivem interních záležitostí na ZUŠ jsem přešla z populárního zpěvu na klasický k paní Radmile Lukešové. Ačkoliv jsem se do té doby, pro mě ne příliš oblíbenému klasickému zpívání bránila, po první hodině jsem odcházela nadšená. Zjistily jsme, že mám pro klasický (potažmo operní) zpěv dobré dispozice. Tyto události završil zájezd s Gymnáziem Třinec na operu Figarova svatba, v divadle Antonína Dvořáka v Ostravě. Byl to můj první kontakt s operou. Když spadla opona, zůstala jsem po celém zážitku sedět naprostě opařená. Koukala jsem na ty pěvce, kteří předvedli společně s celým sborem a orchestrem tak úžasný výkon, že jsem si v duchu řekla, tak tím se chci v životě žít. Rozhodla jsem se přihlásit na konzervatoř, ale ne na klavír, ale na klasický zpěv. První kolo jsem sice prošvihla, ale bylo vypsáno ještě druhé kolo, kde zbylo

poslední volné místo. No, tak jsem se za těch pár týdnů připravila a vzali mě. Po 4 letech studia, jsem chtěla začít studovat další obor, a to Mezinárodní vztahy na Karlově univerzitě v Praze. Přestěhovala jsem se tedy do Prahy, kde jsem také absolvovala klasický zpěv na Pražské konzervatoři a rovněž jsem dovršila studia v oboru Mezinárodní vztahy na Karlovce.

Co jste si z konzervatoře odnesla?

Určitě komplexní hudební vzdělání a navázání opravdových přátelství, která přetrvávají dodnes. Snad nejkrásnější vzpomínky mám na společné projekty, které se během studia organizovaly. Na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, to byly zejména vánoční projekty a opery, na kterých jsme pracovali. V Praze zase společná příprava a realizace operních a operetních představení, se kterými jsme pravidelně vystupovali v Divadle na Rejdišti. Zpětně to hodnotím jako velmi obohatující zkušenosť a perfektní průpravu pro praxi v budoucím zaměstnání v divadle. Také jsem měla štěstí, že jsem přestoupila do ročníku mezi 13 velmi talentovaných pěvců, jejichž ambice mířily velmi vysoko. Všichni žili operou a ta pospolitost vás prostě pochlít. Kamkoliv jsme šli, na kafe, na oběd, vždy jsme

rozebírali, kde se zrovna co hraje, kdo kde co zpívá. To nás velmi stmelovalo a motivovalo. Drželi jsme navzájem krok a podporovali se. Obklopit se lidmi, kteří to mají stejně jako vy, je důležité.

Na co všechno musíte myslet během vystoupení?

V první řadě je důležitá zvládnutá pěvecká technika v kombinaci s uvolněním těla. Je to podstata vědomého zpívání. Najít balanc mezi technickým zpíváním a prozíváním emocí. Každý také jinak zvládá psychické tlaky, které jsou na pěvce v ten moment vynakládány. Je důležité si najít určitý rituál, který vás dokáže před výkonem naladit na správnou vlnu. Bez klidné myslí a maximální koncentrace může sebebrilantnější technika přijít vničeč. Co se týče představení v divadle, tam je toho více. Souhra s dirigentem a orchestrem, perfektní znalost partu (včetně cizího jazyka), ztotožnění se s rolí, kterou ztvárnuji, choreografie, herecké akce během zpěvu, kontakt s kolegy na jevišti... Je toho zkrátka dost. Z hlediska akustiky se taky řeší, kam se na jevišti postavíte, ne z každého úhlu jste totiž dobře slyšet. Taky během duetu se nemůžete dívat na svého kolegu, protože byste nebyli slyšet. Zároveň ale musí být patrné, že zpíváte jemu. Hlavou tak vždy musíte být natočení směrem k divákovi.

Váš nejhorší zážitek na jevišti?

Představení, které jsem odehrála v Divadle na Rejdišti s vysokými horečkami. Moje alternace byla taky nemocná a mě nezbylo nic jiného, než to jít odzpívat. Každou chvílí jsem měla pocit, že pod těmi hřejícími reflektory omdlím. Operní zpěv využívá potenciál celého těla, nejde zdaleka jen o hlasivky. Myslím si, že z krátkodobého hlediska je lepší odzpívat koncert s bolestí krku a rýmou, než mít hlasový aparát zdravý, ale mít horečku. To je pak velmi těžké. Naopak si vzpomínám na koncert, který jsem odzpívala s angínou, ale na hlase nebylo vůbec nic poznat. Je pak ale potřeba si odpočinout. Zpívat v indispozici může být nebezpečné.

Jaká byla Vaše první role?

První roli jsem ztvárnila již ve zmiňovaném Divadle na Rejdišti. Byla to opereta „Orfeus v podsvětí“ francouzského skladatele J. Offenbacha, kde jsem byla obsazena do role Venuše.

A jaká je Vaše vysněná role?

(Smích).... Já jsem čekala, že se na to zeptáte. Sním o „Tosce“, je to pro mě srdcovka. Jak charakterem postavy, dojemným příběhem, tak geniální hudební složkou G. Pucciniho, který operu napsal.

V čem spočívá krása opery?

To se nedá jednoznačně určit. Pro každého ta krása může tkvit v něčem jiném. Pro mě je to propojení silného emočního zájemu a geniality skladatelů, kteří měli ty dovednosti operu zkomponovat. Je to velmi složitý útvar, který mě nepřestává překvapovat. Vše se odehrává teď a tady na jevišti, jdete s holou kůží na trh. Jdete odzpívat představení, máte jeden pokus, nemůžete si to nijak softwarově upravit. Je to vzrušující. Každý moment je jedinečný. A jako divák, i když danou operu vidím po několikáté, vždy je to poprvé, protože je jiná scéna, operní herci, režie a každý umělec do toho vždy vloží kus něčeho - toho svého jedinečného. A funguje to, opera se hraje už stovky let a pořád je ve světě velmi oblíbená.

Jaké tituly byste doporučila čtenářům na začátek?

Ze skladatelů třeba W. A. Mozarta, díky jehož „Figarce“ jsem se sama lapila do operních sítí. Nebo pak určitě velikáni G. Verdi a G. Puccini. Tituly jako „Tosca“ „Bohéma“ nebo „La Traviata“. Plná chytavých rytmických motivů je i Bizetova „Carmen“. Pokud by se vám nechtělo sledovat titulky nebo si studovat děj oper dopředu, tak Dvořákova „Rusalka“ nebo Smetanova „Prodaná nevěsta“ se známými hity „Znám jednu dívku“, nebo „Věrné milování“, bude určitě také správná volba.

Absolvovala jste roční stáž v operní akademii v Miláně. Co to bylo, a jaké zkušenosti jste získala?

O možnosti přihlásit se do této akademie jsem se dozvěděla od kamaráda. Prošla jsem konkurzem a přijali mě. Operní akademii vede proslulý světový tenor Nikola Martinucci. V rámci studia jsme pracovali na áriích, studovali role a také jsme absolvovali jevištní přípravu jednotlivých scén spojenou s lekcemi herectví. Během tohoto studia jsme vystupovali na koncertech zejména v Miláně a okolí. Akademie úzce spolupracuje s uměleckými agenty, kteří si pak pro svá divadla vybírají pěvce pro svá představení. Já byla obsazena do role Zerliny v Mozartově opeře „Don Giovanni“ pro premiéru v italském divadle Foggia. Byla to nádherná zkušenost, obrovská výzva a neskutečná škola života. A taky v tom, že já v té době nemluvila dobré italsky, a tam se jiný jazyk nepoužíval. Lekce jsem si nahrávala, a když jsem zrovna něčemu nerozuměla, tak jsem si pak nahrávky znova pouštěla a se slovníkem v ruce jsem si vše překládala. Byl to opravdu krásný rok.

Musela jste složit nějakou závěrečnou zkoušku?

Ne, zkouška to přímo nebyla. Vyvrcholením celé stáže byl reprezentativní závěrečný koncert v Casa Verdi (kde je mimochodem pohřben samotný Verdi) s udelením diplomu.

Jste trémistka?

Ted' už tolik ne, ale kdysi jsem byla. Myslím, že psychická stránka pěvce se mnohdy dosti podceňuje. Domnívám se, že jsem si trémou uhnala tím, že jsem chtěla odzpívat vše bez chyby, perfektně. Možná až nad rámec svých možností, a to mě začalo stresovat. Přestala jsem volně dýchat, začala se příliš kontrolovat a hlídat, abych náhodou nezapívala nějaký tón špatně. Tímto přístupem jsem začala sama se sebou soutěžit a přehlédl jsem, že začínám zpívat jako stroj, který „plive technicky správně posazené noty“. To mi zabralo předávat emoce. A jak můžete předávat divákům a posluchačům emoce, když je sami nepociťujete? To nejde. Zpěv je záležitost na celý život. Operní technika se buduje dlouhá léta a nelze po sobě chtít zazpívat perfektní noty, které prostě ještě nejste schopni vyprodukovan. To je jakoby si kdokoliv, kdo chodí každé ráno běhat, jednou řekl, že chce jít běhat maraton nebo jít na olympiádu. Nepůjde to, protože k tomu vedou

*Reprezentativní koncert pěvců Studia Lirica
v lotyšské koncertní síni Maza Gilde -
duet s běloruským kolegou Sviatoslavem Sakhanovem*

roky dřiny. Naopak je potřeba přijmout zrovna tu fázi vývoje, ve které se nachází, pracovat na sobě postupně a nechtít ze sebe dostat něco, co tam ještě není. Myslím, že dnes je na pěvce vyvýjen obzvlášť velký tlak. Musí dobré zpívat, dobré se hýbat, dobré vypadat, dobré hrát ... už nestačí jen krásně zpívat. Lidé se chtějí i koukat. Představa korpulentních operních pěvkyň s mohutným znělým hlasem je dávná minulost. O to víc je potřeba dbát o duševní hygienu, najít si svého mentora, svého kouče.

A co Vy? Máte nyní nějakého svého mentora/kouče?

Jistě. I když je pěvec už profi, vždy by měl mít vedení. Potřebujeme třetí ucho, svým sluchem se my pěvci slyšíme jinak. Měla jsem veliké štěstí, že jsem během studia na Pražské konzervatoři poznala pěveckého pedagoga Maestra Paolo de Napoli. Pomohl mi vypracovat mou dosavadní techniku a stal se také mým rádcem ve výběru repertoáru, také terapeutem a mentorem v osobní rovině.

Je známo, že dráha operního pěvce/operní pěvkyně není jednoduchá, co se týče živobytí. Jaký je na to Váš názor?

To je dobrá otázka. Ne příliš příjemná, ale je opodstatněná a je potřeba se na ni ptát. V prvé řadě si každý na počátku musí upřímně odpovědět na otázku: „Proč se chci stát operním pěvcem?“ Věřím, že

pokud máme správnou motivaci pro cokoliv, dokážeme si za tím jít. Já jsem se rozhodla vzít zodpovědně do svých rukou dar od Boha, který nechci nechat ladem a chci jím obšťastňovat srdce posluchačů, kteří mě chtějí slyšet. To rozhodnutí dělat umění by mělo pramenit z touhy vyjádřit sebe sama a promlouvat tak k ostatním. Důležité je si uvědomit, že ta cesta vás bude něco stát. A nemám na mysli vyloženě finance. Budete muset možná opustit své hnizdo, vydat se za příležitostmi, třeba i do zahraničí. Každý den na sobě

Koncert sólistů evropských operních domů s Běloruskou filharmonií v Maladechnu, Bělorusko

trpělivě pracovat. Prostě něco obětovat. Se zpěvem je to trochu jako s podnikáním. Po absolvování konzervatoře si mnozí představují, že ihned, když z ní odejdou, tak se proslaví a začnou si vydělávat peníze. Opak je pravdou. Abyste se někam dostali, bude potřeba bud' jít cestou soutěží, mistrovských kurzů či v současné době třeba natáčení videí a využití virtuálních možností. Ale to všechno něco stojí. Abych byla naprostě upřímná, skloubit studium dvou vysokých škol a finančních nároků života v Praze bych nezvládla bez počáteční podpory mé milující rodiny. Také jsem musela zkousnout práci ve fastfoodech nebo po kavárnách, ze kterých jsem chodila po večerech vyčerpaná, a pak jsem opět vstávala do školy. Po vystudování školy jsem začala soukromě učit, stala jsem se mj. lektorkou na Akademii v Praze. Všechny peníze jsem dala na nájem, a další sebevzdělávání. Když se ale ohlédu, tak ničeho nelituji. Řídím se heslem: „Kde je vůle, tam je cesta.“ Jen ta cesta má mnoho odboček. Takže doporučuji se obrnit trpělivostí a vytrvalostí. Operní pěvkyně je na svém profesním vrcholu kolem 30 let, a muži kolem 35 let. Rodiny zakládají pěvci a pěvkyně až poté. Já jsem rodinný typ, těším se na to, až budu mít děti. Věřím, že je ještě stihnu. (smích)

Poradíte něco začínajícím pěvcům?

V první řadě platí, kdo je připraven, není překvapen. Vyplatí se pracovat na sobě, i když to zrovna není pro konkrétní inscenaci, koncert, nutnost splnění. Učit se jazyky, jednotlivé role. Naučit se jednu roli totiž trvá měsíce. Bud'te otevřeni jakékoli příležitosti, chod'te na konkury a různá předzpívání. Nezabývejte se tím, když vás někam nevezmou. Není to měřítko toho, že na to nemáte, prostě se jim zrovna nemusíte hodit do žádné role, která se chystá. Vytvořte si z motivace návyk a trénujte svůj hlas každý den. A určitě se nenechejte odradit. Já jsem slyšela během svého studia mnohokrát: „Niky, já si nemyslím, že se tím budeš opravdu živit“ nebo „víš, jaká je konkurence, nedělej si naděje...“ Když budete trpěliví a budete poctivě pracovat, věřte, že dříve nebo později si toho někdo všimne. Ten pravý čas přijde, je potřeba vytrvat. I když mi byl do vínku dán barevný a velký hlas, technicky jsem na sobě musela velmi pracovat. Vytvořte si z motivace návyk, nenechte se odradit a naslouchejte své tělo.

Zpíváte raději v divadle nebo v kostele?

Asi v kostele, ten má totiž jedinečnou akustiku. Mnoho krásy za málo dřiny. (smích) To se ale může změnit, například když mě

obsadí do mé vysněné role „Toscy“, budu se na jevišti cítit jako v chrámu. (smích)

Čemu se momentálně věnujete?

Jsem členkou operního studia - Studio Lirico, které vede již zmiňovaný Maestro Paolo de Napoli. Pravidelně pořádám koncerty na různých místech Evropy. Momentálně se zaměřuji spíše na koncertní dráhu, repertoár zahrnuje árie od období vrcholné renesance a baroka, mozartovský repertoár, romantismus až po současnou hudbu. Spolupracuji se současnými skladateli, vidět mě můžete, například po boku Felice Slováčka nebo skladatele Marka Šlechty. Věnuji se také pedagogické činnosti. Vedu zpěváky, vyučuji hru na klavír a také společně se studenty tvoříme hudbu, skládáme texty a písničky dělám aranžmá. Mnohé studenty rovněž připravuji k talentovým zkouškám.

Jaké máte plány do budoucna?

Současná situace mě do jisté míry paralyzovala, protože jsme museli zrušit určitá předzpívání, představení a soutěže. Nicméně jsem začala nahrávat videa a zvukové nahrávky a rozposírala jsem je do divadel a operních studií zejména v Německu a Itálii. Byla jsem přijata do operního studia v italském Trentinu, kde jsem začala v únoru tohoto roku.

Jak trávíte volný čas?

Ráda se vracím do rodného domu v Hrádku navštívit rodiče. Chodím po horách, chodím běhat. V aktuálním místě bydliště, ve stověžaté Praze, ráda objevuji dosud nepoznaná místa, uličky, zákoutí. Chodím do tanecního studia na muzikálový tanec a rozjela jsem páru vedlejších hudebních projektů, o kterých možná brzy uslyšíte.

Co by bylo pro Vás v životě největší výzvou a zároveň tichým přáním?

Snažím se dělat svou práci tak, jak nejlépe dovedu. Snažím se v ní být poctivá, pokorná a profesionální. A přání? Udržet si takovou pěveckou techniku, která by mi umožnila zpívat až do velmi vysokého věku.

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho pěveckých a osobních úspěchů.

D. Cymerys, JACKi

JARNÍ PRÁZDNINY S JACKi 2021

13.

RETROHRANÍ - hry z doby, kdy nebyly mobily
(KNIHOVNA 9.00 - 11.00 a 13.00 - 15.00)

23.

BOOKART - tvoření ze starých knih
(KNIHOVNA 9.00 - 11.00 a 13.00 - 15.00)

33.

DESKOHRÁTKY
(KNIHOVNA 11.00 - 14.00)

43.

KREATIVNÍ DÍLNIČKY
(KNIHOVNA 9.00 - 11.00 a 13.00 - 15.00)

53.

NAMALUJ SI TRIČKO - s sebou svoje tričko
(KNIHOVNA 9.00 - 11.00 a 13.00 - 15.00)

Přihlašujte se na tel. 777 975 217 a emailu: knihovna@jablunkov.cz

ROZWAŻANIA ŁO WIELKIM POŚCIE W CZASIE PANDEMIJI

W tym miesiącu, Złoci Jabłonkowianie, na progu Wielkiego Postu, proponujm Wóm, niezależnie łod Waśigo wyznanio i łosobistych zapatrywań na sprawy łostateczne – chwilym egzystencyjalnej refleksji nad duchowym kóndycyjóm współczesnego człowieka w dobie długotrwałej i wszechogarniącej pandemii oraz widocznego w wielu miyjsach na świecie kryzysu naší cywilizacyi w skali globalnej, kiero to sytuacyja wymusio na nas wsieckich postawiyi sebie pytań metafizycznych ło syns našego żywobycio, tu w našich krasnych Beskidach, ło wartość życio, ło dobro, ło nadzieję.

Zadowóm se w tych postnych Pogwarkach, posiłkujónc sie myślami proroków i filozofów, wroz z Wami, pytania zasadnicze:

**Po co tu zijymy? Ku ciemu idzymy?
Co po sebie tu zostawimy?...**

Cós to je Post?

"*Ciymu my pościli, a Ty nie wejrzołeś? Umartwialimy sebie, a Tyś tego nie uznoł?*" Ciż to je post, jaki Jo uznowóm, dziyń, w kierym sie čowiek umartwio? Ći zwiyáni głowy jako sitowi i užici miycha z popiołym za posłani - či to nazwieś postym i dniym miłym Panu? Ći nie je raćj tyn post, kiery wybýróm: rozerwać kajdany zł, rozwińzać wiynzy niewoli, wypuścić wolno uciśnionych i wśieljakie jarzmo połomać; dzielić swój chlyb z głodnym, wprowadzić w dóm chudobnych tułaći, sagigo, kierego uwidziś, przyłodzić i nie łodwrócić sie łod współziomków". (Iz 58,1-9)

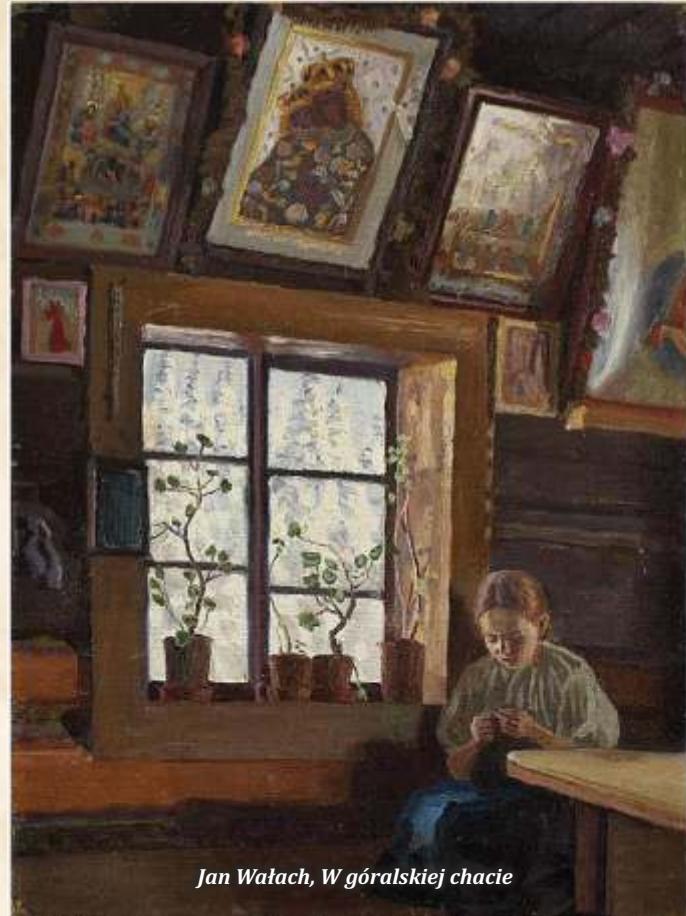
Przez słabość ciała...

"Przez słabość ciała sie pokazuje chwała Božio. Pokazuje sie siła ducha wtedy, kiedy ciało zacino słabność: kiedy sie uś nie "zdobi" karćmy swoim ciałym, kiedy sie uś nie chodzi do Pięciu Stawów Uherских na niedźwiedzie, kiedy sie uś nie chodzi w las, aby stróma śróńć, bo sił nima. Wtedy, kiedy sie uś nie idzie na pole, bo rynce i nogi słabe - wtedy może sie pokozać i pokazuje sie siła ducha ludzkiego. Moc ducha - moc miłości, moc wiary, moc nadziei. Bo tak to je dziwnie urzondzony čowiek, źie po to, aby duch był mocny, ciało ćiasym musi słabować. A jak ciało mocne, čowiekowi sie wydowo, źie duśi nima, je yny ciało. I tymu w chorobie je wdyci kapkym tyj móndrości, je kapkym "palca Božigo". Jak przichodzi na čowieka choroba, choćby nejmniyšio, abo i słabność, to je w tym jakoby "palec Boži": aby čowiek przipómniał se, źie łopróć ciała mo duśim. I źie ta duśia mo swoje prawa: prawo do modlitwy, do miłości, prawo do nadziei".

ks. prof. Józef Tischner, kapelan Zwióngku Podhalan

Starej sie ł radość

Radościami nie pogardzej, łod smutku uciekaj. Kany radość, tam i cnota. Kany smutek, tam grzychy, tam niecnota. Starej sie

Jan Wałach, *W góralskiej chacie*

ł radość, a za radościom przidzie rozum i cało rešta.
ks. Józef Tischner, "Historyja filozofii po górolsku"

Jedynie wolny čowiek może prowdziwie przerzondzić z Bogym.

Bo čowieka, kiery je niewolnikym, właściwie nima, un nima sebóm, un je taki jako kozujóm mu być inkši, jego władzze, jego niepokoje, jego lynki. Taki zniewolony čowiek to gdosi, gdo jakoby nie do końca jeście sie urodził...

ks. prof. Józef Tischner

Powierzyni sie Bogu

"Cokolwiek przidzie, cokolwiek mie spotko w nastymnej godzinie, na drugi dziyń, strachym nie do sie tego łodmiyiń, zwłaścia jeśi je mi to jeście nieznane. Łoćiekujm tego w całkowitym spokoju duśi, w nastroju doskonałej wewnytrznej ciisi. Lynk i łobawa hamujóm rozwój wewnytrzny čowieka. Powodujóm, źie łodrzucóm to, co z prziskołości chce włyć do mojej duśi. Powierzani sie tymu, co zwane je Božiom móndrościom łobecnóm w zdarzyniach, pewności, źie to, co przidzie, prześi musi i źie beje miało w taki, ci inkši sposób dobrocinne działań - wywołani tego nastroju w słowach, w uciuciach, w myślach - łoto je nastrój właściwy dla modlitwy čowieka powierzajóncego sie Bogu"

Rudolf Steiner

*Z górolskim pozdrowiynam Andrzej Suszka
z Rupiynki łod Fiedora*

Katarzyna Kantor; foto Norbert Dąbkowski

KATARZYNA KANTOR

Dyrektor polskiego przedszkola w Jabłonkowie, dzieli się swoimi doświadczeniami z dwujęzycznym wychowaniem dzieci.

Dwujęzyczność to ogromny plus

Z Ustronia przeniosła się pani do Jabłonkowa. Jak się tu pani czuje?

Pochodzę z Polski, tam się urodziłam. Wychowałam się w Ustroniu, a więc blisko, ale jednak po drugiej stronie granicy. Od dziesięciu lat mieszkam w Wędryni-Zaolziu. Można powiedzieć, że wróciłam do korzeni, ponieważ mój dziadek pochodził z Wędryni. Od kilku lat pracuję w Jabłonkowie – najpierw w szkole, teraz w przedszkolu. Bardzo się cieszę z tego powodu, bo czuję się tu bardzo dobrze.

Wychowywała się pani w polskim środowisku, teraz ma pani styczność z dwoma językami – polskim i czeskim. Czy to jest dla pani utrudnienie?

Myszę, że to jest ogromny plus. Zanim zaczęłam pracować w Republice Czeskiej, nie miałam takiej bliskiej styczności z językiem czeskim. Dwujęzyczność to ogromna wartość, daje w życiu szerokie możliwości. Dobrze jest umieć oba te języki, mieszkając na pograniczu. Dzięki temu łatwiej można się odnaleźć w środowisku, znaleźć pracę.

Pracuje pani w polskim przedszkolu, ale uczęszczają do niego także dzieci z rodzin czesko-polskich czy nawet czeskich. Jak te dzieci sobie radzą?

Nie ma obaw, żeby te dzieci miały trudności w polskim przedszkolu albo w szkole. Uważam, że nie ma się czego bać. Mamy w przedszkolu nawet dzieci z domów, gdzie oboje rodzice mówią po czesku, a dzieci nie mają problemów w przedszkolu. Oczywiście potrzebują troszkę więcej czasu, żeby się osłuchać, zapoznać się z językiem polskim, ale to nie znaczy, że sobie nie radzą. Dzieci w wieku przedszkolnym szybko się uczą języka i to jest super.

Przedszkolaki nauczą się podstaw języka, który później mogą wykorzystać w życiu, prawda?

Tak, w przedszkolu i w szkole uczą się języka polskiego, w szkole także czeskiego, zresztą czeski przyswajają sobie w sposób naturalny, przebywając w czeskim środowisku. Później w życiu mają dwa języki do wykorzystania.

Niektórzy rodzice, nie znający języka polskiego, obawiają się może, że kiedy dziecko będzie już w szkole, nie będą w stanie uczyć się z dzieckiem?

Takie obawy rzeczywiście się pojawiają, ale mogę zapewnić, że nie ma się czego bać. Znam wielu rodziców, którzy są czeskojęzyczni, a uczą się razem z dziećmi i nie mają z tym problemu. Często wygląda to tak, że uczą się razem i dzieci, i rodzice. I to jest niesamowite. Każda nowa umiejętność przyda się w życiu.

Danuta Chlup

Latawce; foto archiw Przedszkole Jablonków

ONLINE CESTOVATELSKÉ PŘEDNÁŠKY

KAŽDOU STŘedu vždy v čase 17:00-18:30

TÉMATA PŘEDNÁŠEK

3.3.2021: Ukrajina a Bělorusko

10.3.2021: Rusko - Petrohrad, Moskva, Soči,
Volgograd, Rostov na Donu

17.3.2021: Rusko - Transsibiřská magistrála

24.3.2021: Gruzie a Arménie

31.3.2021: Jižní Korea a Malajsie

PŘEDNÁŠÍ RADIM DOLÁK

<https://meet.google.com/rem-ptkm-sma>

PRO SLEDOVÁNÍ JE NUTNÉ MÍT GOOGLE ÚČET

SLEZSKÁ
UNIVERZITA

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNE

JAK ZNÁTE SVÉ MĚSTO?

Myslíte si, že znáte dobře Jablunkov?
Každý měsíc si můžete vaše znalosti otestovat pomocí nového kvízu, který vám přinášíme.

Pod jednotlivým obrázkem se skrývá významná nebo zajímavá stavba v Jablunkově.

Uhádnete o jakou zajímavost se jedná?

Vyplněné hádanky můžete poslat i se svým jménem na email jacki@jablunkov.cz.
 V informačním centru si u nás můžete vyzvednout malou odměnu :)

**ČERPÁNÍ SLEVOVÝCH VÝHOD
A REGIONÁLNÍ PRODUKT ZDARMA,
TO JE TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO REGION CARD**

Destinační management Těšínské Slezsko a Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci připravila na jarní období roku 2021 propagační kampaň na podporu prodeje slevové karty a zároveň na podporu místních regionálních produktů.

Každý klient, který si v Jablunkovském centru kultury a informací, nejpozději do 30. 6. 2021 zakoupí kartu hosta Těšínské Slezsko Region Card, obdrží jeden propagační produkt dle vlastního výběru zdarma. Karta hosta umožňuje získání slev za služby, ubytování, za nákup mapy, apod. u vybraných turistických atraktivit v regionu Těšínského Slezska a smluvních partnerů.

A na jaký regionální produkt se můžete těšit? Jedná se o propagační balení kávy, medu, propolisového sirupu nebo medového likéru. Tak neváhejte, kupte si kartu, díky které můžete cestovat po Těšínském Slezsku levněji a získejte jeden z výborných regionálních produktů zdarma!

Z. Bazgierová, JACKi

TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO
PROJEKT
TADY KOUPÍŠ KARTU
www.tscard.cz

NYNÍ K NÁKUPU KARTY DOSTANĚŠ
**REGIONÁLNÍ
PRODUKT
JAKO DÁREK**

OCHUTNEJ REGIONÁLNÍ POTRAVINU.
ČERPEJ SLEVY A DALŠÍ VÝHODY
PŘI CESTOVÁNÍ PO TĚŠÍNSKÉM SLEZSKU

JICEČ
Regionální sirup

VÍCE ZÁŽITKŮ ZA MĚNĚ PENĚZ!

SKOWRÓNECZEK NAD POLAMI WYŚPIYWUJE, TAK SIE RADUJE JYNYM ŁÓN, CHOĆ POLA NIMA PÓN!

Czas ucieko jak woda, kiero w Olzie płynie, roz rychli, roz pómali a ponikedy aji brzegi biere. My, ludzie, go dzielmy jeszcze tym, co było, je a bedzie. Z wodom to też tak je. W trzóch istotach se przemiyniuje od samego poczontku wieków jóm tu mómy. Od tych downnych czasów ji na Ziymi a w atmosferze nie ubywo, ani nie przibywo. Woda sie tu do około toczy miyndzy nami a aji w nas.

Szło by to przirównać do tego, że przeca, jak se zepsuje drukarka, tak nóm też z n i e w y s k o c z y s ł o w n i k z encyklopedyjóm. Mogmy to nazwać bez gańby prawdziwym cudym. Woda przemiynio ziymie a żywot na całej modrzutki planecie. Żywot se bez wody nie obyndzie, kaj wody nima, tam je pustynia.

Światowe wiary wode uczciwajóm a szanujóm. Chrześcijanie też witajóm

ubywo, albo chybio. Je to tak ale aji ze zdrowym, blizkim człowiekiem, a tak by szło mianować dali. Choć sie w żywocie wszeljako przitrefi, tak wždycki je nadzieja, że zaś beje lepi. Bez wody nima pogody ani urody. Łónski rok był na wode bogaty. W Goraliji spadło przez 1200 litrów na m². Aktualnie je wody dość, bo prziroda a źródła sóm nabrane. Starczyło by se jynam o wodym dobrze starać, bo kiela

Olza umiy aji czarować; foto autor

Wszecy wiemy, że woda dlo nas je potrzebno a nic jóm nie zastómpi. O wodzie by sie długo dało pisać. Na planecie, kaj nóm było dane żyć, je około 70% mórz a oceanów a 30% ziymie, po kierej chodzymy. Jnym 3% ze światowych zasobów wody je słodkich, a z nich 2% sóm w lodowcach. W lónach wody se z Bózom pómocóm zrodziło wszyscy, co do teraz żyje. Gdyby mioł żywot powstać tak jnym, że cosi kiejsi wybuchło a tymu my tu sóm, tak by to było fest dziwne. Nic nima przypadek.

narodzonych wodom i obmywajóm jich od wszystkigo złego. Wodom se błogoslawi, żegno aji lyczy.

*Choć sie w żywocie wszeljako przitrefi,
tak wždycki je nadzieja,
że zaś beje lepi.*

Woda w każdym z nas przepływo. Coby se tych 17 miliard izbeczek w naszych ciałach domówią, tak potrzebujóm wode. Wode se ludzie umióm niejbardzi cenić wtedy, jak ji

razy ani nie wiemy, jak moc jóm potrzebujymy. Gdo dobróm wodym pije, tyn długo żyje.

Nadchodzi pora siocio przisady, papryk, paradajek. Je na czasie rozmyślać, jak a co bedzymy na wiosnym sadzić a sioć. W jabłonkowskim info centru je nasiónkownia, kiero každym rokym młodnie nowym nasiynim. Nie trzeba sie ganbić, starczy przisić, zazdrzić a potym se každy może cosi do tego swojego zogónku zasadzić.

Janek z Brzega

ANDRZEJ BIELESZ

bukovecký včelař tělem i duší

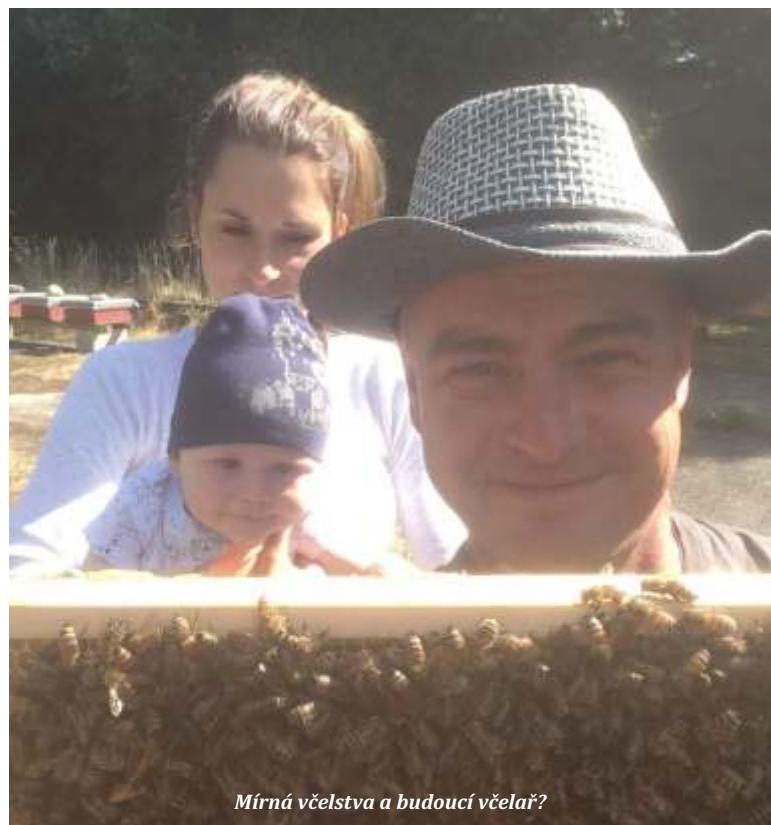
Ve včelařství našel smysl života. Vnímá ho jako dar shury. Včelkám se chce věnovat do konce života. Sní o postavení apidomku na zahradě a umožnit tak lidem pobyt v přírodě. Během jednoho roku on sám spotřebuje cca 30 kg medu.

Včelařství patří k velmi užitečnému, ale zároveň i velmi náročnému řemeslu. Kdo Tě k němu přivedl?

Včelařením se v naší rodině zabýváme už čtvrtou generaci. Kolem včel jsem se motal už od útlého věku. Rád jsem chodil pomáhat dědovi a rád jsem ho pozoroval při práci. Včela byla, ale pro mě tenkrát nepřítelem, a po jakémkoliv bodnutí následovala panika a útěk. (smích)... V pozdějším věku, po určitých životních nezdarech a hledání další cesty, kterým směrem se v životě vydat, jsem tátovi řekl, že bych se chtěl včelařstvím jednou živit. Tenkrát moc nadšený nebyl, ale zajeli jsme k rodinnému známému, panu Srkalovi (soudní znalec v oboru včelařství), který mi nastínil, jaké jsou možnosti, co všechno obnáší práce se včelami na plný úvazek. Tehdy mi to líčil až moc růžově, ale dnes vím, že mi to bylo dáno shury. U včel zůstanu už do konce života.

Co Tě na tomto řemesle nejvíce baví ?

Samotná práce ve včelstvech. Od dubna do konce srpna je práce víc než 12 hod. denně, 7 dnů v týdnu. Když si naplánujete práci, musíte ji udělat v určité den, určitou hodinu, nehledě na počasí. Večer padáte únavou z fyzického vyčerpání, ale psychicky jste na

Mírná včelstva a budoucí včelař?

tom líp než ráno. Máte radost, že se vám podařilo splnit to, co jste si naplánovali. Není to jen o vytáčení medu. Zaměřuji se především na chov matek a zušlechtování vybraných vlastností včel. Je to tvůrčí a velmi zajímavá práce.

Kolik včelstev vlastníš?

Myslím si, že včelstva se vlastnit nedají. Spíš bych řekl, že se aktuálně staráme o 250 včelstev na 7 stanovištích. V hlavní sezóně se to rozšíří o dalších cca 150 oddělků pro nové zájemce, a pro chov matek. S tátou máme rozdělenou manuální práci, holky mi doma pomáhají s přípravou rámků, klíček pro matky a balením medů.

Jak vypadá všední den včelaře? Co všechno musíš kolem včel obstarat?

Když jsem počítal celkový čas, který člověk stráví u jednoho včelstva, vychází to na cca 30 minut/rok, což není mnoho. Zde platí, že méně znamená někdy více. Mám pro každé stanoviště jeden den v týdnu a většinu času strávím právě u vytváření nových včelstev a při chovu matek. Pozoruj včelstva a posléze vyhodnocuji zpětně několik let. Vlastnosti jako vitalita, zvládání roztoče, mírnost, nerojivost, medný výnos se řadí podle důležitosti. Člověk se pak tyto vlastnosti snaží přenést přes nové matky do nově vzniklých včelstev, v tzv. oddělcích.

Čím se liší denní činnosti v průběhu ročních období?

Včely mají dva zásadní roční ukazatele, jimiž se řídí. Je to letní a zimní slunovrat. Roční období se u včel trochu liší. Je to předjaří, jaro, časné léto, plné léto, podletí, podzim a zima. Pro každé toto

Matečníky s novými včelími královnami

období je charakteristický rozkvět určitého druhu stromu a práce se včelami se tomu většinou přizpůsobují. Každý včelař by měl znát vývoj populace ve včelstvu a provádět ve zmíněném období určité zásahy u včel. Rozlišujeme období růstu včelstva, rozmnožování, regenerace a příprava na zimu odchováním dlouhověkých včel. V období růstu se včely rozšiřují, aby měly prostor pro další stavbu, možnost kam ukládat čerstvý nektar. Pokud to včelař nestihne, včelám se zdá jejich obydlí malé. Vezmou si sebou 3-4kg medu a zrojí se. Pokud uvidíte někde v květnu nebo červnu velký roj, není se ho třeba bát. Včely se většinou jen na čas někde usadí do doby, než si pátračky najdou nové obydlí, pak to místo opustí. Pokud budete vědět o nějakém včelaři v okolí, je na místě mu o tom říct. On si už potom poradí.

Co je podle Tebe při včelaření nejdůležitější?

V dnešní době je asi nejdůležitější udržet si zdravá, silná včelstva a nemít ztráty. Vysvětlím to laicky... Včelstvo žije už pár desítek let s roztočem Varroa Destructor, a ten má nad včelstvem občas převahu. Přenáší různé viry, a pokud se přemnoží, může být tato kombinace smrtící. Většinou najdou včelaři na podzim nebo i teď v zimě prázdné úly nebo jsou všechny včely mrtvé na sítech ve spod úlu. Situace teď není dobrá. Skoro každý týden mi volá nějaký včelař, at' už z blízkého okolí nebo z druhého konce republiky a stěžuje si, že měl na podzim 30 krásně silných včelstev a zůstalo mu jedno nebo dva. Je třeba se naučit tento problém včas odhalit a zasáhnout. Navíc se mění klimatické podmínky. Zimy už nejsou to, co bývaly. Ubyívá včelí pastvy. Včelky na to reagují, včelaři by měli začít jednat.

Jak komunikují včely mezi sebou?

Používají feromony nebo včelími tanečky na plástech, někdy i česnech. Předávají si takhle nejčastěji informace o zdroji snůšky, vzdálenosti a směru, kterým mají létat. Je krásné je při tom pozorovat.

Jakým způsobem si dělí funkce?

Včelstvo čítá na svém vrcholu cca 50.000 jedinců.

Jedna včelí královna, 1.000 trubců a ostatní včelky dělnice. Z mladé včelky, která se líhne 21. den od nakladení vajíčka se postupně stává uklízečka, kojička, úlová včela, která přenáší nektar v úle, a nakonec se stává strážkyně česna a létavka. Její život končí v létě po 6 týdnech. U dlouhověkých včel, ty se líhnou od července, to funguje tak, že mají větší tukové tělíska, díky kterému se dožívají 6 měsíců.

Můžeš nám přiblížit, jak probíhá proces výroby medu?

Životní dílo jedné včely je zhruba půlka čajové lžičky medu. Jedna včelka navštíví za hodinu asi 800 květů a na 1 kg medu musí včely uletět vzdálenost 280.000 km (7x kolem rovníku). Létavka donese do úlu nektar, který předá úlové včele. Ta ho částečně zbaví vody a uloží do voskového plástu. Tam pak nastává pasivní zrání. Když je med zralý, včely plášt zavíckují voskovými šupinkami, proto včelař odebírá včelám z většiny plásty plně zavíckované, případně s ním prudce trhne, aby měl jistotu, že je med s obsahem vody menší než 18%, a tím pádem po vytočení med nezkazí se).

Čeho chceš ve včelaření docílit?

Sním o tom, že jednou postavím na zahradě apidomek a umožním tak lidem pobyt v přírodě. Jsou různé studie, které prokázaly pozitivní vliv při dýchání úlového vzduchu. Minimálně zmírňuje projevy pylových alergií, astmatu. Pobyt určitě působí zklidňujícím účinkem. Každé včelstvo vyzařuje infračervené teplo a specifickou bioenergií. Celý prostor uvnitř, když jsou včelstva aktivní je provoněný aromatickými látkami, propolisem, pyllem a medem. Také bych chtěl mít na zahradě menší muzeum... uvidíme. Už teď mám na zahradě pro zpestření několik otevřených úlů, abych mohl nahlídnout na včelky kdykoliv, bez zbytečného rušení. Je to určitý pokus chovat včelstva tak, jak byly kdysi v přírodě, jen s malou pomocí včelaře.

Co pro Tebe znamená Trojmezí?

Trojmezí beru jako součást Beskyd a Górolie. Pro mě je to domov.

Andrzej Bielesz
www.vcelarstvbielesz.cz

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho úspěchů.

D. Cymerys, JACKi

SONS ČR SLAVÍ 25. LET

Vážení,
rádi bychom Vás touto cestou pozvali na pobytový zájezd za krásami Sázavská, který je organizován SONS ČR, z.s. oblastní odbíčkou Třinec a JACKi Jablunkov. Tato akce je součástí oslav 25. výročí vzniku SONS ČR.

SONS již 25 let pomáhá nejen lidem s různým stupněm zrakového postižení, vyrovnat se se zrakovým handicapem i se zpětným zařazením do společnosti. Omezení vidění nebo i úplná ztráta zraku přináší sebou různá úskalí. Mnohdy s těmito zdravotními problémy jdou ruku v ruce obavy o ztrátu samostatnosti v činnostech, které do té doby byly zvyklí dělat automaticky. Ať už se jedná o běžné činnosti doma, v zaměstnání nebo se dotkne zálib a koníčků..... Seznamujeme také jejich rodinné příslušníky, přátelé a známé i širokou veřejnost se životem se zrakovým postižením.

Za SONS ČR, z.s., OO Třinec srdečně zve Vít Bulawa - předseda
Bližší informace získáte v JACKi Jablunkov

Dny umění nevidomých
v e Slezsku

Výše zmiňovaný pobytový zájezd se uskuteční, pokud to epidemická situace dovolí, ve dnech 24.-28.6.2021. Budete moci spolu s námi navštívit Lipnici nad Sázavou – místo, kde žil a psal Jaroslav Hašek, autor nám všem známého Švejka. Ubytování je zajistěno přímo v krásném a pověstmi opředeném městě Sázava. Navštívíte spolu s námi dominantu tohoto města - Sázavský klášter, rodný dům Jiřího Voskovce, sklářskou huť František, zámek Konopiště a při zpáteční cestě zažijete Hradec Králové trochu jinak. Během pobytu budete mít možnost se setkat s osobnostmi z řad zrakově postižených zpěváků a muzikantů Radkem Žaludem a Honzou Jarešem, souborem Muzica pro sancta Cecília, se sportovci Honzou Říhou-nevidomým horolezcem a Karlem Novotným zrakově postiženým paraolympionikem z Nagana. Můžete se také těšit na výstavu „cwaků“ zrakově postiženého fotografa Luboše Pavelčáka – Lichočko a také na besedu s autorkou knih pro děti – Markétou Vítkovou.

POZNÁVACÍ POBYT PRO SENIORY

SÁZAVSKO
24. - 28.6. 2021

PROGRAM

- 24.6.** Návštěva Lipnice nad Sázavou
- 25.6.** Sázava; hudební večer s Honzou Jarešem
- 26.6.** Zámek Konopiště; večer setkání s handicapovanými sportovci
- 27.6.** Festivalový den DUN v Sázavském klášteře
- 28.6.** Hradec Králové

**CENA
3900,-**

V ceně zájezdu
je zahrnuta
doprava, ubytování,
polopenze a vstupné

KAPACITA OMEZENA!

Bližší informace a závazné přihlášky včetně zálohy 1000,- **do 30.4.2021**
v Jablunkovském centru kultury a informací, Mariánské náměstí 1, Jablunkov
tel.: 558 358 013, e-mail: akce@jablunkov.cz

Ilustrace Jakub Mrózek

Ženy v březnu jsou roztomilé, ale také roztržité. Typické je pro ně silné osobní kouzlo a charisma. Potřebují, aby je ostatní vnímali a poslouchali je. Nedostatek pozornosti je rozčiluje a jsou z něj trochu nepříčetné.

K březnu patří zářivě žluté narcisy, které symbolizují znovuzrození, nové začátky, příchod jara, a dokonce i prosperitu.

ZAJÍMAVOSTI A PRANOSTIKY:

1. březen Svatá Eudokie příznivá, ale blátivá.

Svatá Eudokie psa až po uši sněhem zavěje.

Sv. Eudoxie (Eudokia) – kajícnice

Podle legendy vynikala krásou ducha i těla, ale brzy se oddala prostopášnému životu a byla považována za nejlehkomyslnější ženu ve fénickém městě Heliopolis (v současnosti Baalbek v Libanonu). Pod vlivem mnicha Germána se stala křesťankou, ve věku 30 let vstoupila Eudokia do kláštera poblíž Heliopolis, rozdala majetek, propustila otroky a žila jako kajícnice. Římští úředníci byli jejími činy rozzlobeni a dne 1. března 107 našeho letopočtu ji dali popravit.

ŚLĄSKIM DZIEWECZKOM

*Oj, Maryś, ty Maryś
hen spod Kozubowej,
przyszłabyś z Haniczką
po buciki nowe.*

*Po buciki nowe
ze świecącej skóry,
oj, nosiłybyście
wówczas nos do góry.*

*A ode mnie szewca
poszłybyście dalej,
do krawca, a potem
po śliczne korale.*

*Janusz Gaudyn
(ze sbírky Tobie Ziemia)*

JABLUNKOVSKÉ CENTRUM KULTURY A INFORMACÍ
pořádá cestovatelskou přednášku

Ve stopách vikingů

JACKi
Jablunkovské centrum
kultury a informací

18.3.2021 v 17 hodin, budova JACKi
Mariánské náměstí 1, Jablunkov

Alena a Jirka Mároví vám představí expedici za evropskou exotikou na trase:

Dánsko- Faerské ostrovy – Island– Grónsko

V Dánském království jsme viděli například druhou největší sbírku krokodýlů na světě, vodní zámek na dřevých kůlech nebo rytířské souboje. Podívali se do Legolandu, tropických skleníků i mezi netopýry. Následovaly nesčetné vodopády a úžasné fjordy Faerských ostrovů. Island nás svými sopkami, ledovci i vařicím blátem přesvědčil, že si právem zaslouží své pojmenování Žemě ohně a ledu. Vyzkoušeli jsme ale také, jak chutná smnily žralok a žasli nad pestrobarevnou přehlídkou polodrahokamů i muzeem penisu. V Grónsku jsme díky pobytu v místních rodinách poznali tradiční způsob života i lovu a zblízka se podívali na telení ledovců.

Jiří Mára je autorem dvaceti cestopisných knih a dokumentárních filmů z různých koutů světa.

Více informací naleznete na www.jirkamara.cz

JABLUNKOVSKÉ CENTRUM KULTURY A INFORMACÍ ZVE NA

**VYBARVI
SI
OBRÁZEK**

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA

TALK SHOW

ZBIGNIEWA JANA
CZENDLIKA

POSTEL HOSPODA KOSTEL

Součástí pořadu je autogramiáda stejnojmenné knihy.

23.3.2021

v 17.00 hodin, sál jablunkovské radnice

Predprodej vstupenek od 8.3.2021 v Jablunkovském centru kultury a informací,
Mariánské náměstí 1, Jablunkov

senioři 200 K , dospělí 250 K

Obsahem Talk show "Postel hospoda kostel" je vyprávění příběhů ze Zibiho osobního, kněžského i jiného života...,
podané humorem jemu vlastním.

podporujeme www.cesta121.cz